

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

СИЛАБУС

1. Загальна інформація про освітній компонент

Повна назва	Практика переддипломна
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту. Кафедра економічної кібернетики
Розробник(и)	Койбічук Віталія Василівна, Миненко Сергій Володимирович, Яценко Валерій Валерійович, Кушнерьов Олександр Сергійович
Рівень вищої освіти	Перший рівень вищої освіти, НРК – 6 рівень, QF-LLL – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл
Тривалість	один семестр
Обсяг	
Мова підготовки	Українська

2. Місце освітнього компонента в освітній програмі

Статус	Обов'язковий освітній компонент для освітньої програми "Кіберспорт та розробка комп'ютерних ігор"
Передумови	Передумови для вивчення відсутні
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета освітнього компонента

Метою переддипломної практики є узагальнення, систематизація, закріплення та поглиблення теоретичних знань, отриманих під час вивчення дисциплін програми, а також набуття та розвиток практичних навичок застосування сучасних методів, технологій і засобів у сфері розробки програмного забезпечення й комп'ютерних ігор.

4. Зміст освітнього компонента

Практика допомагає здобувачам опанувати навички групової роботи, аналізу, моделювання, прогнозування функціонування організацій і проектів відповідно до вимог сучасної IT-індустрії та кіберспорту. Основними завданнями переддипломної практики бакалаврів є: збір матеріалів та емпіричних даних для кваліфікаційної бакалаврської роботи та підготовка до її виконання; оволодіння сучасними методами, технологіями та способами організації праці за напрямками геймдеву, кіберспорту та програмної інженерії; формування професійних компетентностей та навичок прийняття самостійних рішень під час виконання практичних завдань у реальних виробничих і ринкових умовах; виховання потреби у постійному самостійному розвитку, удосконаленні професійних знань та творчій їх інтеграції у практичну діяльність; самостійне застосування інструментарію моделювання, аналізу,

тестування, оцінки ефективності інформаційних систем, підготовка фахових аналітичних і практичних матеріалів у галузі розробки програмного забезпечення.

5. Очікувані результати навчання

Після успішного проходження здобувач вищої освіти зможе:

РН1	Виконувати завдання із пошуку, обробки та аналізу інформації, проводити роботи з технічною документацією та інформаційними ресурсами
РН2	Застосувати методи збору, формулювання та аналізу вимог до програмного забезпечення
РН3	Здійснювати передпроектне обстеження, збір та структурування даних, необхідних для розроблення програмних рішень
РН4	Застосовувати методи моделювання, формалізації та опису вимог до програмних систем
РН5	Брати участь у проектуванні програмного забезпечення, обґрунтовувати вибір архітектурних рішень, технологій та інструментів розробки

6. Роль освітнього компонента у досягненні програмних результатів

Програмні результати, досягнення яких забезпечує освітній компонент:

Для спеціальності 121 Інженерія програмного забезпечення:

ПР1	Аналізувати, цілеспрямовано шукати і вибирати необхідні для вирішення професійних завдань інформаційно-довідникові ресурси і знання з урахуванням сучасних досягнень науки і техніки.
ПР9	Знати та вміти використовувати методи та засоби збору, формулювання та аналізу вимог до програмного забезпечення.
ПР10	Проводити передпроектне обстеження предметної області, системний аналіз об'єкта проектування.
ПР11	Вибирати вихідні дані для проектування, керуючись формальними методами опису вимог та моделювання.
ПР12	Застосовувати на практиці ефективні підходи щодо проектування програмного забезпечення.

7. Роль освітнього компонента у досягненні програмних компетентностей

Програмні компетентності, формування яких забезпечує освітній компонент:

Для спеціальності 121 Інженерія програмного забезпечення:

ПК1	ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ПК2	СК01. Здатність ідентифікувати, класифікувати та формулювати вимоги до програмного забезпечення.
ПК3	СК02. Здатність брати участь у проектуванні програмного забезпечення, включаючи проведення моделювання (формальний опис) його структури, поведінки та процесів функціонування.

ПК4	СК05.Здатність дотримуватися специфікацій, стандартів, правил і рекомендацій в професійній галузі при реалізації процесів життєвого циклу.
-----	--

8. Види навчальної діяльності

НД1	Формулювання та представлення результатів і критичне осмислення їх
НД2	Пошуково-дослідне завдання
НД3	Виконання практичних завдань

9. Методи викладання, навчання

Освітній компонент передбачає навчання через:

МН1	Навчання на основі досвіду.
МН2	Навчання на основі досліджень (RBL)
МН3	Практикоорієнтоване навчання

Систематичний моніторинг результатів діяльності здобувачів під час виконання завдань переддипломної практики з боку керівника від бази практики, а також надання змістовного та конструктивного зворотного зв'язку (МН1). Організація практичного навчання під керівництвом менторів або менеджерів проектів за місцем проходження практики, із залученням здобувачів до виконання завдань у межах реальних комерційних проектів (МН2). Залучення студентів до виконання практичних видів діяльності, зокрема програмування, тестування програмного забезпечення, підготовки документації тощо, із забезпеченням консультаційної підтримки та наданням практичних рекомендацій і наставництва з боку керівника бази практики (МН3).

10. Методи та критерії оцінювання

10.1. Критерії оцінювання

Оцінювання здійснюється за такою шкалою:

Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
5 (відмінно)	$90 \leq RD \leq 100$
4 (добре)	$82 \leq RD < 89$
4 (добре)	$74 \leq RD < 81$
3 (задовільно)	$64 \leq RD < 73$
3 (задовільно)	$60 \leq RD < 63$
2 (незадовільно)	$21 \leq RD < 59$
2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 20$

10.2 Методи поточного формативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок

МФО1 Консультування та настанови керівника від бази практики	Регулярне відстеження прогресу здобувача під час виконання практичних завдань (код, аналіз, документація) з боку керівника практики та надання оперативного індивідуального зворотного зв'язку щодо якості роботи і шляхів її покращення.	Протягом проходження практики відповідно до графіка навчального процесу	Корпоративна пошта керівника бази практики та керівника від кафедри
МФО2 Проміжні звіти, демо результати	Регулярне представлення студентом проміжних результатів (demo, презентації, короткі звіти), що дає можливість отримати зворотний зв'язок від керівників від бази практики та від кафедри, й скоригувати напрям роботи.	Протягом проходження практики	Корпоративна пошта керівника бази практики та керівника від кафедри
МФО3 Рефлексивне оцінювання (самооцінка та обговорення результатів)	Залучення здобувача до самоаналізу власної діяльності (щоденник практики, короткі звіти, обговорення з керівником), що дозволяє виявити труднощі, оцінити рівень сформованих компетентностей і скоригувати подальшу роботу.	Протягом проходження практики	Корпоративна пошта керівника бази практики та керівника від кафедри

10.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МСО1 Оцінювання індивідуального завдання і звіту про практику з урахуванням відгуку керівника бази практики	Оцінювання змістовних аспектів звіту (відповідність виконаної роботи затверженому завданню: повнота виконання поставлених завдань, рівень розв'язання завдань дослідження; теоретична цінність отриманих результатів; практична цінність отриманих результатів)	Відповідно до календарного графіку захисту виробничої практики, затвердженого СумДУ	Корпоративна пошта керівника від кафедри
МСО2 Оцінювання презентаційних матеріалів до звіту про практику	Презентація основних результатів, одержаних під час проходження практики. Якість оформлення звіту: рівень додержання вимог щодо змісту та правил оформлення звіту відповідно до стандартів: 1. ДСТУ 3008-2015 «Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення». 2. Схеми алгоритмів, програм даних та систем оформлюється згідно з ДСТУ 2.701-84 «Єдина система конструкторської документації»	Відповідно до календарного графіку проходження переддипломної практики.	Корпоративна пошта керівника від кафедри

МСОЗ Оцінювання захисту звіту про переддипломну практику	Здатність виявляти та характеризувати причини виникнення, наслідки та можливі шляхи подолання проблем відповідно до завдань практики. Спроможність аргументувати власну точку зору щодо проблем і шляхів їх вирішення по цій роботі; повні, вичерпні відповіді на поставлені запитання,	Відповідно до календарного графіку захисту виробничої практики, затвердженого СумДУ	Корпоративна пошта керівника від кафедри
---	---	---	--

Здобувач вищої освіти має можливість отримати максимальні бали відповідно до видів завдань за таким переліком:

Контрольні заходи:

		Максимальна кількість балів	Можливість перескладання з метою підвищення оцінки
Перший семестр вивчення		100 балів	
МСО1. Оцінювання індивідуального завдання і звіту про практику з урахуванням відгуку керівника бази практики		70	
		70	Ні
МСО2. Оцінювання презентаційних матеріалів до звіту про практику		20	
		20	Ні
МСО3. Оцінювання захисту звіту про переддипломну практику		10	
		10	Ні

Здобувач не допускається до захисту практики, якщо не представив звіту з практики, або не виконав в обсязі 50 % практичного індивідуального завдання.

11. Ресурсне забезпечення

11.1 Засоби навчання

ЗН1	Інформаційно-комунікаційні системи
ЗН2	Бібліотечні фонди
ЗН3	Комп'ютери, комп'ютерні системи та мережі

Засоби навчання включають сучасне програмне забезпечення, середовища розробки, інструменти для тестування та аналізу програмних систем, а також обладнання, необхідне для виконання завдань переддипломної практики. Додатково використовуються навчальні ресурси, такі як документація, технічні інструкції, платформи для онлайн-навчання, засоби віртуалізації та хмарні сервіси, що забезпечують ефективну організацію робочого процесу. Засоби навчання забезпечуються базами практики.

11.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література

1	Положення про організацію та проведення практики здобувачів вищої освіти Сумського державного університету. Версія 02. СумДУ, 2021. 19 с. URL: https://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&tmpl=component&id=5c1efd23-0bb8-e011-9adc-001a4be6d04a&kind=1
Допоміжна література	
2	6241 Методичні вказівки з переддипломної практики [Електронний ресурс] : для здобувачів спец. 121 Інженерія програмного забезпечення освітньої програми "Кіберспорт та розробка комп'ютерних ігор" освітнього ступеня "бакалавр" усіх форм здобуття вищої освіти / О. С. Кушнерьов, В. В. Яценко, В. В. Койбічук, С. В. Миненко. — Суми : СумДУ, 2026. — 39 с.

12. Бази практики

Визначення баз практики здійснюється керівництвом навчального закладу на основі прямих договорів із підприємствами (організаціями, установами) незалежно від їх організаційно-правових форм і форм власності. Базами практики можуть бути підприємства, організації, установи та фізичні особи-підприємці (ФОП) з відповідними КВЕДами, що працюють у сфері інформаційних технологій, розроблення програмного забезпечення, відеоігор, мобільних та вебзастосунків, кіберспортивних платформ, тестування програмних продуктів, а також адміністрування комп'ютерних систем і мереж або науково-дослідної діяльності в галузі інноваційних технологій. Такі бази практики забезпечують одержання фахових компетентностей і практичних навичок, дозволяючи здобувачам освіти долучитися до реальних проєктів, вдосконалити професійні вміння та підготуватися до умов майбутньої професійної діяльності.

13. Політики

13.1 Політика щодо академічної доброчесності

Всі роботи, визначені програмою практики, повинні бути виконані здобувачем самостійно. Роботи здобувача вищої освіти не повинні містити плагіату, фактів фабрикації та фальсифікації списування.

Всі письмові роботи проходять перевірку унікальності з наступним аналізом викладачем результатів перевірки з метою визначення коректності посилань на текстові та ілюстративні запозичення.

Під час виконання практики неприпустимими також є інші прояви академічної недоброчесності, перелік яких визначено Кодексом академічної доброчесності університету. У разі, якщо керівником практики виявлено порушення академічної доброчесності з боку здобувача вищої освіти під час виконання практики, керівник практики має право вчинити одну з наступних дій:

- знизити на величину до 40% включно кількість балів, отриманих при виконанні завдання;
- надати рекомендації щодо доопрацювання обов'язкового завдання із зниженням підсумкової кількості отриманих балів на величину 25% включно;
- не зараховувати завдання без надання права його перероблення;
- призначити перескладання письмового контролю із зниженням підсумкової кількості отриманих балів на величину до 15% включно;
- відмовити в перескладанні письмового контролю.

13.2 Політика щодо використання інструментів штучного інтелекту при виконанні завдань

Політика використання інструментів штучного інтелекту (ChatGPT, Tome тощо) оголошується викладачем на початку курсу.

Під час проходження виробничої (переддипломної) практики здобувачам вищої освіти дозволяється використання інструментів штучного інтелекту (ШІ) як допоміжного засобу для виконання професійних завдань за умови дотримання принципів академічної доброчесності.

Несанкціоноване використання інструментів штучного інтелекту є порушенням академічної доброчесності.

13.3 Політика щодо використання матеріалів з джерел відкритого доступу

При використанні здобувачами освіти матеріалів з джерел відкритого доступу для підготовки робіт, визначених силабусом та регламентом навчальної дисципліни, вони обов'язково мають дотримуватись умов ліцензій Creative Commons на використання об'єктів авторського права.

13.4 Політика щодо відвідування

Відвідування бази практики є обов'язковим. Графік перебування здобувача на базі практики визначає керівник практики від підприємства (організації, установи).

13.5 Політика щодо дедлайнів та перескладання

До початку практики здобувач отримує від керівника практики програму проходження практики та методичні рекомендації щодо оформлення звіту.

13.6 Політика щодо оскарження результатів оцінювання

Оскарженню можуть підлягати результати оцінювання.

Для цього здобувач має подати апеляцію на ім'я директора/декана у день проведення атестаційного заходу чи після оголошення результатів його складання, але не пізніше наступного робочого дня.

За розпорядженням директора/декана створюється комісія з розгляду апеляції. За рішенням апеляційної комісії оцінка може змінюватися у разі встановлення порушень під час проведення атестацій.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ